



DUIDINGSRAPPORTAGE DASHBOARD MINIMA GEMEENTE ALBRANDSWAARD

Mei 2021
versie 0.1

Opdrachtgever
Gemeente Albrandswaard

Datum
Mei 2021

Auteurs
Michelle Ellens

Grafisch ontwerp
Senne Trip

KWIZ
Stavangerweg 23-5
9723 JC Groningen
050-5252473
contact@kwiz.nl

Uitgave

Deze uitgave is een uitgave van KWIZ B.V. Het overnemen van cijfers en/of teksten is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld. Niets uit deze publicatie mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden in welke vorm dan ook zonder voorafgaande toestemming van KWIZ B.V..

INLEIDING

Sinds 2014 maakt KWIZ jaarlijks een Armoedemonitor voor de gemeente Albrandswaard. De Armoedemonitor geeft inzicht in de doelgroep (omvang en kenmerken) van het minimabeleid, alsmede het bereik van de regelingen.

Vanaf 2021 worden de cijfers in het dashboard gepresenteerd. In het dashboard kunnen ook verschillende filters en analyses worden gemaakt. Hierdoor kan er op verschillende zaken worden ingezoomd. In dit rapport worden de belangrijkste bevindingen weergegeven. Voor de verdere cijfers verwijzen wij u door naar het dashboard.

Dashboard minima

Het dashboard beschrijft de doelgroep voor het lokale armoedebeleid aan de hand van een aantal kenmerken. Daarnaast brengt de monitor het gebruik en bereik van de verschillende minimaregelingen in beeld. De gegevens over de omvang en samenstelling van de doelgroep geven de situatie per 31 december 2020 weer (peildatum minimapopulatie), op basis van het inkomen op het Wettelijk sociaal minimum (Wsm). Het gebruik van de regelingen is gemeten over het jaar 2020. De cijfers worden (waar mogelijk) vergeleken met die van de Armoedemonitor 2019.

Methodiek van het onderzoek

De gemeente heeft geen rechtstreekse toegang tot inkomensgegevens van haar inwoners. Door gebruik van diverse informatiebronnen van gemeentelijke regelingen voor minimahuishoudens, maken we een inschatting van het aantal minimahuishoudens op 31 december 2020. Daarvoor zijn registraties van de volgende voorzieningen gebruikt: de Participatiewet, minimaregelingen, collectieve zorgverzekering en kwijtschelding gemeentelijke belastingen. Tevens zijn voor dit onderzoek de registraties van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Jeugdwet (JW) en schulddienstverlening via PLANgroep. Met behulp van de Basisregistratie Personen (BRP) zijn de gebruikersgegevens vervolgens op huishoudniveau gegroepeerd. Op deze manier ontstaat een samenhangend beeld op de omvang en samenstelling van de minimapopulatie, de mate van gebruik van voorzieningen en de overlap in het gebruik van voorzieningen op andere beleidsterreinen. Daarnaast is een bestand van de Kamer van Koophandel met daarin alle ZZP'ers in de gemeente gekoppeld aan de BRP. Op die manier wordt inzichtelijk hoeveel ZZP'ers gebruikmaken van het minimabeleid.

Omdat wij niet over inkomensgegevens van alle inwoners beschikken, is er een groep die, doordat ze geen gebruik maakt van de minimaregelingen, niet in de registratiebestanden voorkomt. Dit betekent dat het feitelijk aantal minima iets hoger ligt dan in deze Armoedemonitor wordt gerapporteerd. Wanneer we het in deze monitor hebben over minimahuishoudens zijn dit de huishoudens die we in beeld hebben gekregen via de bovenstaande onderzoeksmethode; daarmee hebben ongeveer 90 procent van de minimahuishoudens in de gemeente in beeld. De huishoudens die in beeld zijn op basis van bovenstaande methodiek beschouwen we als doelgroep voor het minimabeleid. De overige circa 10 procent maakt geen gebruik van het minimabeleid en ook niet van andere ondersteuning vanuit de Participatiewet waardoor ze niet als minima bekend zijn bij de gemeente. Het is op basis van de onderzoeksmethodiek ook niet mogelijk om deze groep in beeld te krijgen. Het is mogelijk dat een deel van die groep ook geen gebruik wil maken van gemeentelijke ondersteuning.

De kenmerken van het huishouden zijn gebaseerd op de kenmerken van de oudste persoon in het huishouden.

Opzet rapportage dashboard minima

In deze rapportage worden de belangrijkste bevindingen weergegeven. We beginnen met het hoofdstuk over minimahuishoudens, waarna de belangrijkste bevindingen over de minimakinderen worden weergegeven. Daarna volgt het gebruik en bereik van de minimaregelingen en tot slot wordt de overlap met Jeugdwet, Wmo en schulddienstverlening beschreven.

MINIMAHUISHOUDENS

- **Aantal en aandeel minimahuishoudens stabiel.**
- **Aandeel minimahuishoudens met een uitkering vanuit de Participatiewet licht gestegen.**
- **In de periode 2018 - 2020 is het aandeel minimahuishoudens met AOW leeftijd en aandeel eenoudergezinnen gestegen.**

508

minimahuishoudens op
31 december 2020

4,9%

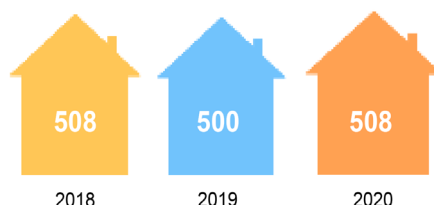
van alle huishoudens in
de gemeente
Albrandswaard

22%

van alle eenouder-
gezinnen met jonge
kinderen heeft een
minimuminkomen

78%

van alle minima is
langdurig minima



Op basis van de Armoede Index van KWIZ schatten we het totaal aantal minimahuishoudens met een inkomen tot 120 procent Wsm in de gemeente Albrandswaard op 600 huishoudens, 5,8 procent van alle huishoudens in de gemeente. Op 31 december 2020 heeft de gemeente Albrandswaard 508 huishoudens met een inkomen tot 120 procent Wsm in beeld, de overige 92 huishoudens zijn niet in beeld omdat zij geen uitkering

vanuit de Participatiewet ontvangen en geen gebruikmaken van een inkomensondersteunende regeling. Dit houdt in dat we in dit onderzoek 508 minimahuishoudens in beeld kunnen brengen. Deze 508 minimahuishoudens vormen 4,9 procent van alle huishoudens in de gemeente Albrandswaard.

Kenmerken 508 huishoudens

Het aantal en aandeel huishoudens met een inkomen tot 120 procent Wsm is stabiel gebleven. Het aantal huishoudens met een inkomen op bijstandsniveau (100 procent Wsm) is licht gedaald (459 huishoudens in 2018, 452 huishoudens in 2019, 447 huishoudens in 2020). Daarentegen is het aantal huishoudens met een inkomen tussen 100 procent en 120 procent Wsm licht gestegen; van 49 huishoudens in 2018 naar 61 huishoudens in 2020.

Van de 508 minimahuishoudens in 2020, ontvangt 51 procent (261 huishoudens) een uitkering vanuit de Participatiewet. Het aantal en aandeel huishoudens met een uitkering vanuit de Participatiewet is ten opzichte van 2019 licht gestegen. Dit kan te maken hebben met de Coronacrisis.



In de samenstelling van de minimapopulatie hebben een aantal verschuivingen plaatsgevonden. Het aandeel eenoudergezinnen is ten opzichte van 2019 gestegen. Daarentegen is het aandeel meerpersoonshuishoudens met kinderen gedaald. Er zijn meer minimahuishoudens met AOW-leeftijd en het aandeel minimahuishoudens in Poortugaal Zuid is gestegen.



Doelgroepen

Eenoudergezinnen hebben vaker een minimuminkomen dan andere huishoudtypen, met name eenoudergezinnen met jonge kinderen; 22 procent (88 huishoudens) van alle eenoudergezinnen met jonge kinderen heeft een inkomen tot 120 procent Wsm. Onder meerpersoonshuishoudens met jonge kinderen is dit 2 procent. Naar herkomst zijn huishoudens met een niet-westerse migratieachtergrond oververtegenwoordigd; 17 procent van alle huishoudens met een dergelijke achtergrond heeft een inkomen tot 120 procent Wsm. Onder huishoudens met een Nederlandse achtergrond is dit 3 procent. Tot slot hebben huishoudens in de wijk Poortugaal Zuid vaker dan gemiddeld een minimuminkomen. Deze verhoudingen komen overeen met die in 2018 en 2019.



Nieuwe minima en langdurige minima

Op 31 december 2020 hadden 396 huishoudens (78 procent) al drie jaar of langer een inkomen tot 120 procent Wsm. Deze groep is in de periode 2018 - 2020 groter geworden. Huishoudens met AOW, huishoudens zonder kinderen, huishoudens met een Nederlandse achtergrond en huishoudens in de wijk Rhooen Zuid hebben vaker dan gemiddeld langdurig een minimuminkomen. In 2020 zijn 46 huishoudens (9 procent) 'ingestroomd' in de minimapopulatie.

Minimakinderen tot 18 jaar

- **Aantal en aandeel minimakinderen tot 18 jaar stijgt.**
- **Aandeel kinderen in huishoudens met een uitkering vanuit de Participatiewet gedaald.**
- **Aandeel minimakinderen in een eenoudergezin gestegen, net als het aandeel minimakinderen in Poortugaal Zuid.**

318

minimakinderen tot 18 jaar op 31 december 2020

5,7%

van alle kinderen in de gemeente Albrandswaard

62%

van alle minimakinderen groeit op in een huishouden met een uitkering vanuit de Participatiewet

64%

van alle minimakinderen groeit op in de wijk Poortugaal Zuid



2018

294



2019

306



2020

318

Tussen 31 december 2018 en 31 december 2020 is het aantal minimakinderen tot 18 jaar dat bij de gemeente Albrandswaard in beeld is toegenomen van 294 kinderen in 2018, 306 in 2019 naar 318 kinderen in 2020. Het aandeel minimakinderen komt daarmee op 5,7 procent van alle kinderen in de gemeente.

Kenmerken minimakinderen

Het aandeel minimakinderen dat opgroeit in een huishouden met een uitkering vanuit de Participatiewet is in de periode 2018 - 2020 gedaald (2018: 64 procent; 2020: 62 procent). Tegelijkertijd is het aantal minimahuishoudens met een uitkering vanuit de Participatiewet gestegen.

Het aandeel minimakinderen dat opgroeit in een eenoudergezin is gestegen, net als het aandeel minimakinderen in Poortugaal Zuid. In 2018 en 2019 woonden 42 procent van de minimakinderen in Poortugaal Zuid, in 2020 is dit gestegen naar 46 procent (147 kinderen). In de wijk Portland en Rhoon Zuid is het aandeel minimakinderen juist gedaald. Naar herkomst is de verdeling ten opzichte van 2018 en 2019 stabiel gebleven.

Minimakinderen ten opzichte van alle kinderen

Sommige kinderen hebben meer kans op armoede dan andere kinderen: zo groeien kinderen in een eenoudergezin, kinderen met een niet-westerse migratieachtergrond en kinderen uit de wijk Poortugaal Zuid vaker op in een minimahuishouden dan kinderen uit andere gezinnen.

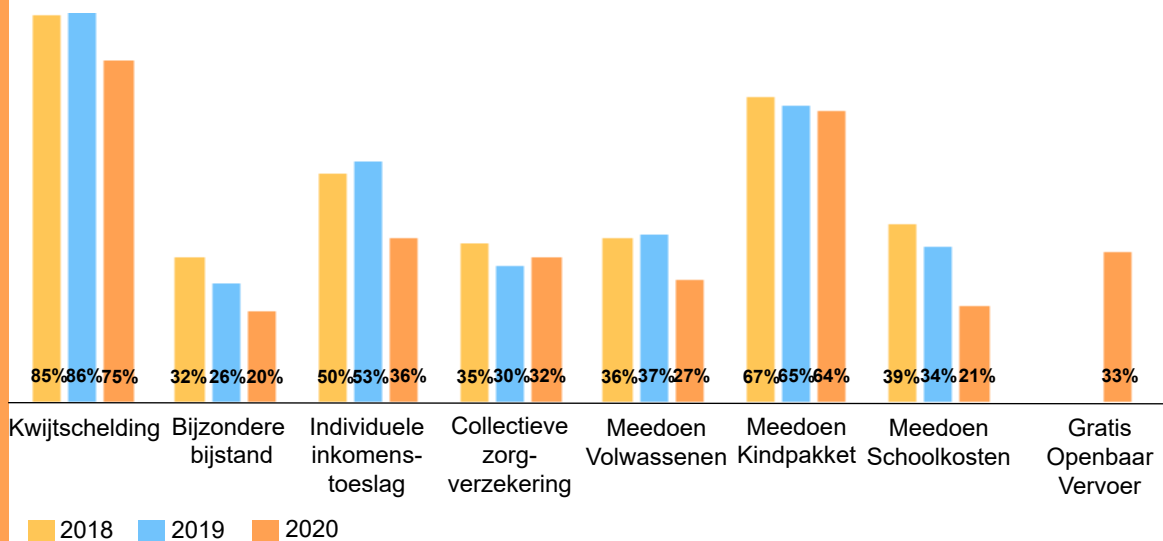
Minimaregelingen

- Het gebruik van de meeste regelingen is gedaald.
- Het bereik van het Meedoen kindpakket ligt aanzienlijk hoger dan het gemiddelde bereik in andere gemeenten.
- Het bereik van de kwijtschelding gemeentelijke belastingen en de collectieve zorgverzekering ligt in lijn met het gemiddelde in andere gemeenten.

Meedoen Kindpakket en gratis OV kent goed bereik

Gebruik Meedoen Volwassenen, Meedoen Schoolkosten en bijzondere bijstand licht gedaald

Gratis OV is in 2020 een nieuwe regeling



Het gebruik is gemeten over het gehele jaar 2020. Het bereik van de verschillende minimaregelingen is berekend door het gebruik van de regeling af te zetten tegen de totale doelgroep (dus inclusief de minima die de gemeente niet in beeld heeft). In de voorgaande jaren is het bereik berekend door het gebruik van de regelingen af te zetten tegen de doelgroep die de gemeente in beeld heeft (dus exclusief de minima die de gemeente niet in beeld heeft). Hierdoor ligt het bereik van de regelingen in 2020 iets lager dan in de voorgaande jaren.

Door de Coronacrisis is 2020 een bijzonder jaar. De maatregelen zorgden ervoor dat niet alle sportieve en culturele activiteiten door konden gaan. Dit kan invloed hebben gehad op het gebruik van de regelingen.

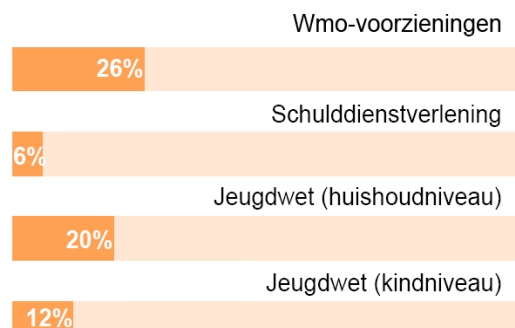
Het Meedoen Kindpakket kent een goed bereik en ligt ook aanzienlijk hoger dan het gemiddelde bereik in andere gemeenten. Ten opzichte van 2018 en 2019 is het gebruik van deze regeling nagenoeg stabiel. In 2020 is er een nieuwe regeling geïmplementeerd; inwoners van 60 jaar en ouder met een minimuminkomen konden gratis reizen met het openbaar vervoer. In 2020 heeft 33 procent van de doelgroep gebruik gemaakt van de regeling. Dit is voor een eerste jaar een goed bereik.

Het bereik van de kwijtschelding gemeentelijke belastingen ligt in lijn met het gemiddelde bereik in andere gemeenten, het gebruik is ten opzichte van 2018 en 2019 licht gedaald.

Het bereik van de Meedoenregeling voor Volwassenen en Meedoen Schoolkosten ligt lager dan het gemiddelde bereik in andere gemeenten. Het gebruik van beide regelingen is gedaald ten opzichte van 2018 en 2019.

Meervoudige problematieken

- **Aandeel minimahuishoudens met schulddienstverlening is licht gedaald ten opzichte van 2019.**
- **Aandeel minimagezinnen met een indicatie vanuit de Jeugdwet is juist gestegen ten opzichte van 2019.**



Een deel van de minimahuishoudens heeft ook andere ondersteuningsvragen; 26 procent heeft een of meerdere Wmo-voorzieningen en 6 procent is in beeld bij schulddienstverlening. Eén op de vijf minimagezinnen heeft een indicatie vanuit de Jeugdwet en 12 procent van alle minimakinderen heeft een indicatie vanuit de Jeugdwet.

Huishoudens in de gemeente die geen minimuminkomen hebben, maken minder vaak gebruik van een of meer van deze voorzieningen.

26%

van alle minima-
huishoudens heeft ook
Wmo

6%

van alle minima-
huishoudens is in beeld
bij SDV

20%

van alle minima-
huishoudens heeft een
indicatie vanuit de JW

12%

van alle minima-
kinderen heeft een
indicatie vanuit de JW